

Regina Smolnik/Naděžda Goryczková (Hrsg.), ArchaeoMontan 2018. Krušné hory v centru zájmu montánní archeologie. *Das Erzgebirge im Fokus der Montanarchäologie*

Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 32. 432 Seiten, 18 meist zweisprachige Beiträge mit zahlreichen farbigen Abbildungen, 21 x 28 cm, broschiert (Dresden, Locket 2018) – ISBN 978-3-943770-38-4 / € 29,00

Im Rahmen des grenzübergreifenden Projektes ArchaeoMontan arbeiten Wissenschaftler und Fachleute aus neun Partnereinrichtungen aus dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik zusammen. Gemeinsam befassen sie sich mit der Erforschung des mittelalterlichen Bergbaus im sächsisch-böhmischen Erzgebirge. Mit diesem Sammelband werden die wichtigsten Projektergebnisse vorgelegt. Das gesamte Vorhaben wurde von der Europäischen Union durch den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung über das Programm Hallo Nachbar. Interreg VA/2014–2020 finanziert.

Vgl. Inhaltsverzeichnis auf den folgenden Seiten

Inhalt / Obsah

NADĚŽDA GORYCZKOVÁ		JENS KUGLER UND RAINER SENNEWALD	
<i>Předmluva</i>	5	Die Anfertigung und Verwendung von Bergschaden-	
Vorwort	6	kundlichen Analysen beim Sächsischen Oberbergamt	
REGINA SMOLNIK		Freiberg – Die neue Bergschadenkundliche Analyse	
Vorwort	7	Zinnwald-Georgenfeld (2018)	141
<i>Předmluva</i>	8	<i>Pořízení a využívání analýzy důlních škod Saským vrchním</i>	
CHRISTIANE HEMKER		<i>báňským úřadem ve Freibergu – nová analýza pro</i>	
Das Erzgebirge im Fokus der Montanarchäologie	9	Zinnwald-Georgenfeld (2018)	163
<i>Krušné hory v centru zájmu montánní archeologie</i>	55	MATTHIAS SCHUBERT, IVONNE BURGHARDT, JOHANN FRIEDRICH	
IVONNE BURGHARDT UND JITKA STESSL		TOLKSDORF, FRANK SCHRÖDER, HEIDE HÖNIG UND ROMAN KŘIVÁNEK	
Bergbaufreiheit auch für Fremde? Auswärtige Bergleute und		Eine neu entdeckte mittelalterliche Bergbausiedlung	
Unternehmer in mittelalterlichen Bergbaurevieren unter		im „Vorderen Grünwald“ bei Schönfeld in der Kammlage	
besonderer Berücksichtigung der Bergstadt Freiberg	77	des Osterzgebirges	175
<i>Horní svoboda i pro cizí? Zahraniční horníci a podnikatelé</i>		<i>Nově objevené středověké hornické sídliště v poloze</i>	
<i>ve středověkých báňských revírech se zvláštním zřetelem</i>		<i>„Vorderer Grünwald“ u Schönfeldu na hřebeni</i>	
<i>k hornímu městu Freiberg</i>	87	<i>východní části Krušných hor</i>	197
STEFANIE BILZ		KRYŠTOF DERNER A PETR LISSEK	
Potenzialanalyse historischer Karten für die Rekonstruktion		Středověké hornictví v českém Krušnohoří	209
von Landschaftsentwicklung und für die Denkmalinventa-		<i>Das mittelalterliche Bergbauwesen im</i>	
risation an ausgewählten Beispielen im Erzgebirge	95	<i>tschechischen Erzgebirge</i>	228
<i>Analýza potenciálu historických map pro rekonstrukci</i>		MARKÉTA AUGUSTÝNOVÁ, PAVLÍNA SCHNEIDERWINKLOVÁ,	
<i>vývoje krajiny a inventarizaci památek na vybraných</i>		ONDŘEJ MALINA A DAVID ČERNÝ	
<i>příkladech v Krušných horách</i>	106	Zaniklé sídliště Mückenberk	241
NIKOLA RŮŽIČKOVÁ		<i>Die wüst gefallene Siedlung Mückenberk</i>	258
Město a jeho hornictví – Prameny k hornické činnosti		SILVIO BOCK, PETR HRUBÝ UND KAREL MALÝ	
ve vybraných knihách Horní Blatné a Krupky	111	Die Münze im Franziskanerkloster zu Annaberg –	
<i>Die Stadt und ihr Bergbau – Quellen zur Bergbautätigkeit in</i>		Erste archäometallurgische Ergebnisse	269
<i>ausgewählten Büchern der Bergstädte Platten und Graupen</i> ..	117	<i>Mincovna ve františkánském klášteře v Annabergu –</i>	
AXEL RÜTHRICH		<i>První výsledky archeometalurgického studia</i>	276
Der Bestand des Oberbergamts Freiberg im Bergarchiv		PAVLÍNA SCHNEIDERWINKLOVÁ, MARKÉTA AUGUSTÝNOVÁ,	
Freiberg – Potenziale für die Erforschung des mittelalterlichen		ONDŘEJ MALINA A DAVID ČERNÝ	
und frühneuzeitlichen Bergbaus im Erzgebirge am Beispiel		Úprava a zpracování cínových rud v povodí Černé	
von Edle Krone und Geyersdorf	123	a Bystrice – Výsledky archeologických výzkumů za	
<i>Fond Vrchního báňského úřadu ve Freibergu v Horním</i>		období 2016–2017	279
<i>archivu Freiberg – potenciál pro výzkum středověkého</i>		<i>Die Aufbereitung und Verarbeitung von Zinnerzen im</i>	
<i>a raně novověkého hornictví v Krušnohoří na příkladu</i>		<i>Einzugsgebiet von Schwarzwasser und Wistriz – Ergebnisse der</i>	
<i>lokalit Edle Krone a Geyersdorf</i>	133	<i>archäologischen Forschungen für den Zeitraum 2016–2017</i> ...	296

GEORG DRECHSLER, LIANE ALBRECHT-KRAMER, THOMAS REUTER, MIRIAM BRAUN, HEIDE HÖNIG UND FRANK SCHRÖDER Ein Kehrpad aus der Zeit um 1500 – Ein Vorbericht zu den Untersuchungen eines Bergwerkes in Bad Schlema, Erzgebirgskreis ..... 311 <i>Nejstarší nález vratného kola – předběžná zpráva k výzkumům dolu v Bad Schlema, okr. Krušné hory</i> 326	MARTIN KADEN UND JAN-MICHAEL LANGE Geowissenschaftliche Untersuchungen an Erzproben des Bergbaureviers von Dippoldiswalde ..... 397 <i>Geovědní výzkumy vzorků rud z hornického revíru Dippoldiswalde</i> 403
JOHANN FRIEDRICH TOLKSDORF UND MATHIAS BERTUCH Die Besiedlungsphasen des Osterzgebirges aus landschaftsarchäologischer Perspektive ..... 335 <i>Fáze osidlování východního Krušnohoří z pohledu krajinné archeologie</i> 344	PETR BOHDÁLEK A VLADIMÍR ŠREIN Aktivity České geologické služby v rámci projektu ArchaeoMontan 2018 ..... 407 <i>Aktivitäten des Tschechischen Geologischen Dienstes im Rahmen des ArchaeoMontan-Projektes 2018</i> 412
ONDŘEJ MALINA, PAVLÍNA SCHNEIDERWINKLOVÁ, MARKÉTA AUGUSTÝNOVÁ A DAVID ČERNÝ Středověká a novověká kolonizace v západním Krušnohoří – Hornictví jako příčina i následek ..... 349 <i>Mittelalterlicher und neuzeitlicher Landesausbau im Westteil des böhmischen Erzgebirges – Der Bergbau als Ursache und Auswirkung</i> 371	ROSTISLAV KADLEC, LENKA NAVRÁTILOVÁ A NIKOLA RŮŽIČKOVÁ Krupka a Infocentrum středověkého hornictví ..... 417 <i>Graupen und das Infozentrum des mittelalterlichen Bergbaus</i> 419
ROMAN KŘIVÁNEK Přehled využití geofyzikálních měření Archeologického ústavu AV ČR v Praze v Krušných horách v rámci projektu ArchaeoMontan 2018 ..... 389 <i>Geophysikalische Messungen des Archäologischen Instituts der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik im Rahmen des ArchaeoMontan-Projektes 2018</i> 394	Anhang / Příloha MAXI NEUMANN UND MATHIAS BERTUCH Bibliografie ArchaeoMontan Fortsetzung ..... 421 Autorenverzeichnis / Seznam autorů ..... 425 Abbildungsnachweis / Seznam vyobrazení 427